

Çocuk İstismarı ve Malatya Çocuk İzlem Merkezi

İsmail ALTIN¹, Ahmet Sedat DÜNDAR¹, Mucahit ORUÇ², Hasan OKUMUŞ², Zeynep YENER³, Osman CELBİŞ¹

¹ İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

² Adli Tıp Kurumu Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığı

³ Adli Tıp Kurumu Yalova Şube Müdürlüğü

Amaç

İstismar; Türkçe'ye Arapça'dan geçen ve sözlük anlamı olarak iyi niyeti kötüye kullanma, sömürme, yararlanma anlamına gelen bir sözcüktür. Türlerine bakacak olursak yaşlı istismarı, çocuk istismarı, eş istismarı, akran istismarı bunlardan bazıları olarak sayılabilir. Bu türlerden çocuk istismarı ve ihmali; anne, baba yada bakıcı gibi bir erişkin tarafından çocuğa yöneltilen, toplumsal kurallar ve profesyonel kişilerce uygunsuz ya da hasar verici olarak nitelendirilen, çocuğun gelişimini etkileyen ya da kısıtlayan eylem ve eylemsizliklerin tümüdür. Fiziksel istismar, duygusal istismar, ekonomik istismar, cinsel istismar alt başlıklarını kapsar.

Çocukta cinsel istismar tanımına baktığımızda; Dünya Sağlık Örgütüne (DSÖ) göre "Bir çocuğun tam olarak algılamadığı, yeterli bilgi ve gelişim düzeyine sahip olmadığı için rıza veremeyeceği ya da kanunlara, toplumun sosyal tabularına uymayan herhangi bir seksüel aktivite içerisinde yer alması" [1] iken, Amerikan Ulusal Çocuk İstismarı ve İhmali Merkezi (NCCAN) göre "Çocuk ve erişkin arasındaki temas ve ilişkinin, o erişkinin veya başka birinin seksüel uyarımı için kullanılması" şeklindedir [2].

Tüm dünyada kadınların %20'sinin, erkeklerin ise %5-10'unun çocukluklarında cinsel istismara, tüm çocukların ise %25-50'sinin fiziksel istismara maruz kaldıkları belirtilmektedir [3]. UNICEF'e göre, her yıl dünya çapında beş yüz milyon ile bir buçuk milyar arasında çocuk şiddete maruz kalmakta, iki yüz yetmiş beş milyon çocuk da ev içi şiddete tanık olmaktadır [4]. UNICEF ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun 2008 yılında gerçekleştirdiği ve 2010 yılında yayınlanan Türkiye'de Çocuk İstismarı ve Aile İçi Şiddet Araştırması'na göre; Türkiye'de yaşayan yedi-on sekiz yaşları arasındaki çocukların aile içinde %45'inin fiziksel istismara, %51'nin duygusal istismara ve %25'inin ihmale maruz kaldığı tespit edilmiştir.

Kaynaklar

1. Dünya Sağlık Örgütü (2014). Child maltreatment (“child abuse”). Erişim: [http://search.who.int/search?q=child+abuse&ie=utf8&site=who&client=_en_r&proxystylesheet=_en_r&output=xml_no_dtd&oe=utf8&getfields=doctype].
2. Yıldırım Sarı H, Ardahan E, Özgüven Öztornacı B. Çocuk istismarı konusunda Türkiye’de yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi [Systematic reviews about child abuse and neglect in last 10 years]. TAF Prev Med Bull. 2016; 15: 501-11.
3. Celbiş O, Özdemir B, Kaya A. Cinsel saldırıya uğramış çocuğun muayenesi [Examination of the sexually assaulted child]. Turk Ped Arş. 2011; 46: 104-10.
4. UNICEF (2014). the State of the World’s Children 2014 in Numbers. New York: United Nations Publications, s.: 78-83
5. Yüksel F, Keser N, Odabaş E, Kars GB, Yurtkulu F, Daşkafa F, Arslan F, Cayrat E. Çocuk İstismarı ve Çocuk İzlem Merkezleri Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi 2013; 2: 18-23
6. Çocuk Hakları Sözleşmesi https://www.unicefturk.org/public/uploads/files/UNICEF_CocukHaklarinaDairSozlesme.pdf
7. Türk Ceza Kanunu, TC. Resmi Gazete Sayı :25611, 12/10/2004.
8. Gencer Ö, Özbek A, Özyurt G, Kavurma C. Çocuk ve Ergenlerde Aile Dışı ve Aile İçi Cinsel İstismar Olgularının Karşılaştırılması. Anatolian Journal of Psychiatry 2016. 17:56-64
9. Gomes V, Jardim P, Taveira F, Dinis-Oliveira RJ, Magalh T. Alleged biological father incest: a forensic approach. J Forensic Sci 2014; 59: 255-259
10. Aydın B, Akbas S, Turla A, Dundar C, Yuçe M, Karabekiroğlu K. Child sexual abuse in Turkey: an analysis of 1002 cases. J Forensic Sci 2015; 60: 61-65.
11. Finkelhor D, Hotaling GT: Sexual abuse in the National Incidence Study of Child Abuse and Neglect: an appraisal. Child Abuse Negl, 1984; 8: 23–32
12. Perdahli Fis N, Arman A, Kalaca S, Berkem M. Psychiatric evaluation of sexual abuse cases: A clinical representative sample from Turkey. Child Youth Services Review 2010. 32: 1285-1290.
13. Magalhaes T, Taveira F, Jardim P, Santos L, Matos E, Santos A. Sexual abuse of children. A comparative study of intra and extra-familial cases. J Forensic Leg Med 2009; 16: 455-459.
14. Seto MC, Lalumière ML, Kuban M: the sexual preferences on incest offenders. J Abnormal Psychology, 1999; 108: 267–272
15. Doğan ÖÖ. Cinsel İstismara Uğrayan Ergenlerde Bireysel, Ailesel ve İstismara Ait Özelliklerin Tanımlanarak, İstismara Uğrama ve Psikiyatrik Bozukluk Oluşumu Üzerine Etkilerinin Araştırılması: Kontrollü Bir Çalışma. Uzmanlık Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, 2009.
16. Cyr M, Wright J, McDuff P, Perron A: Intrafamilial sexual abuse: brother-sister incest does not differ from father-daughter and stepfather-stepdaughter incest. Child Abuse Negl, 2002; 26: 957–973
17. Demirgöz M, Canbulat N. Adolescent Pregnancy: Review Türkiye Klinikleri J 952 Med Sci 2008;28(6)
18. Ozer E., Nacar MC., Yıldırım A., Enginyurt Ö., Din H., Evcuman D. Underage mothers in Turkey Med Sci Monit, 2014; 20: 582-586
19. Boonstra H: Teen pregnancy: Trends and lessons learned. Special Analysis. the Guttmacher Report on Public Policy [Internet]. 2002 Feb [cited 2008 Jan 01]; 5(1).
20. Oner S, Yapıcı G: Glance at adolescent pregnancies. Turkish Journal of Public Health, 2010; 8(1)
21. Brahmabhatt H, Kâgesten A, Emerson M, Decker MR, Olumide AO, Ojengbode O, et al. Prevalence and Determinants of Adolescent Pregnancy in Urban Disadvantaged Settings Across Five Cities. J Adolesc Health 2014; 55 (6,Supp): 48–57.
22. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü (2014), “2013 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması”. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, T.C. Kalkınma Bakanlığı ve TÜBİTAK, Ankara, Türkiye. (http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TNSA_2013_ana_rapor.pdf)
23. Türk Medeni Kanunu T.C. Resmi Gazete Sayı: 24607, 8/12/2001.